

Brüssel, 12. aprill 2018
(OR. en)

7597/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2015/0907 (APP)

PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4

MÄRKUS

Saatja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER II)
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Teema:	Ettepanek: nõukogu otsus, millega võetakse vastu sätted, millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti (valimisi käsitlev akt)

---

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlament võttis 11. novembril 2015 vastu ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, millega võetakse vastu sätted, millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti, millele oli lisatud resolutsioon valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta. Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artikli 223 lõikel 1.

2. ÜLEVAADE OLUKORRAST

Üldasjade töörühm vaatas 2016. aastal läbi esimesed artiklid. Delegatsioonid jõudsid kokkuleppele ühises lähenemisviisis mitmete Euroopa Parlamendi ettepanekus sisalduvate sätete osas. Mitmed Euroopa Parlamendi ettepaneku sätted ei olnud delegatsioonidele siiski vastuvõetavad põhimõtteliselt ja/või juriidilistel põhjustel. Need hõlmavad sätteid, mis käsitlevad ühist valimisringkonda ja juhtivaid kandidaate. COREPERis toimus 30. novembril 2016 arvamuste vahetus kõnealuse ettepaneku üle, eelkõige mitme peamise lahendamata küsimuse osas. Selle arutelu tulemusi esitleti 2017. aasta jaanuaris mitteametlikult parlamendi kaasraportööridele ja variraportööridele. COREPER arutas ettepanekut¹ uuesti 6. detsembril 2017 ja andis eesistujariigile volitused suuliselt teavitada kaasraportööre töö hetkeseisu kohta nõukogus, sealhulgas seitsme sätte kohta, mis tundusid olevat kõige tõenäolisemalt aktsepteeritavad². Koosolek toimus 12. detsembril 2017. Kaasraportöörid rõhutasid, et Euroopa Parlament ootab endiselt nõukogu vastust.

7+2 pakett

Eesistujariik jätkas töörühmas arutelu, võttes aluseks seitse määratletud sätet ning lisaks artikli 3 künnise kohta³. Eesistujariik esitas töörühma viimasel koosolekul 9. märtsil 2018 muudetud kompromissettepaneku koos artikliga 9a, mis käsitleb kodanike hääletamist kolmandates riikides⁴.

COREPERi 28. märtsi koosolekul võeti tagasi kõik allesjäänud reservatsioonid, välja arvatud üks delegatsioon, kellel on reservatsioon seoses künnisega (vt allpool). See reservatsioon säilitati ka COREPERi järgmisel koosolekul, mis toimus 11. aprillil.

---

¹ 15241/17, WK 12583/2017 REV 2

² Artikli 1 lõige 1 (aluslepingu tekst Euroopa Parlamendi liikmete kui liidu kodanike esindajate kohta), artikkel 3a (kandidatuuride esitamise tähtaeg vähemalt kolm nädalat), artikli 3e lõige 1 (Euroopa tasandi erakondade nime või logo esitamine hääletussedelitel), artikli 3e lõige 2 (valimiskampaania materjalide saatmise kord), artikkel 4a (eelhääletus, kirja teel hääletamine, elektrooniline ja interneti kaudu hääletamine), artikli 9 teine lõik (karistused topelthääletamise eest) ning artikkel 9b (kontaktasutuse määramine ning tähtaeg hääletajate ja kandidaatide kohta andmete vahetamiseks).

³ WK 1800/2018.

⁴ WK 1800/2018 REV 1.

3. LAHENDAMATA KÜSIMUS (ARTIKKEL 3 KÜNNISE KOHTA)

Artikli 3 lõige 2 on Euroopa Parlamendi ettepaneku oluline säte, millega kehtestatakse kohustuslik 3 % suurune künnis valimisringkonna tasandil liikmesriikides, kus kasutatakse nimekirjasüsteemi ja kus on rohkem kui 26 kohaga valimisringkonnad.

Eesistujariigi kompromissettepanekus tehakse ettepanek muuta artikli 3 sõnastust nii, et see kehtib üksnes selliste valimisringkondade (sealhulgas ühe valimisringkonnaga liikmesriikide) suhtes, kus on rohkem kui 35 kohta, künnisega 2 %.⁵ Samuti on sättega kehtestatud, et liikmesriigid peavad künnist järgima hiljemalt valimiste ajal, mis toimuvad pärast kõnealuse õigusakti jõustumist toimuvaid valimisi. See kompromissettepanek sai töörühmas ulatusliku toetuse ning seda kinnitati ka COREPERi tasandil. Üks delegatsioon ei saanud siiski toetada künnise kehtestamist, tegemist on põhimõttelise küsimusega.

4. KAVANDATUD MEETMED

Võttes arvesse vajadust kiita kehtivas valimisi käsitlevas aktis tehtavad muudatused heaks kooskõlas põhiseadusest tulenevate nõuetega ning võtta vajalikud siseriiklikud meetmed enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi, samuti Veneetsia komisjoni arvamust valimisküsimustes, milles soovitatakse vältida hääletussüsteemide muudatusi vahetult enne (vähem kui aasta enne) valimisi, leiab eesistujariik, et saabunud on viimane hetk, et nõukogu jõuaks ühehäälele poliitilisele kokkuleppele 7+2 paketi osas, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas. Asjaolusid arvesse võttes tehakse ka ettepanek viivitamata teavitada Euroopa Parlamenti kõikidest paketi suhtes saavutatud poliitilistest kokkulepetest, et parlament saaks alustada vajalike meetmete võtmist.

---

⁵ Erineva suurusega valimisringkondade erinevat kohtlemist saab õigustada asjaoluga, et igas valimissüsteemis esineb ka ilma õigusliku sekkumiseta „loomulik künnis“. Kui on juba olemas piisavalt kõrge loomulik künnis, tagatakse killustumise vältimise eesmärgi saavutamine, ilma et oleks vaja kehtestada kohustuslik künnis. Nn loomulik künnis erineb tulenevalt valimisringkonna suurusest. Vastavalt üldiselt tunnustatud statistilisele valemile on 35 kohaga valimisringkonna loomulik künnis 2,08 %. Seetõttu on künnise 2 % peale langetamise eesmärk vältida põhjendamatu diskrimineerimist võrreldes (väiksemate) valimisringkondadega, mille loomulik künnis on vahemikus 2,08 % kuni 3 % ning mille suhtes ei kehtiks kohustuslik künnis.

Kompromisstekst esitatakse seejärel vastu võetava õigusakti asjaomases õiguslikus vormis ning see esitatakse pärast õiguskeelelist läbivaatamist ühele järgmistest COREPERi koosolekutest heakskiitmiseks, et nõukogu saaks selle alusel otsustada taotleda Euroopa Parlamendi nõusolekut.

5. JÄRELDUS

Eesistujariik leiab, et praegune kompromisstekst, mis tuleneb viie eesistumisperioodi ajal toimunud keerulistest ja poliitiliselt tundlikest aruteludest, on tasakaalustatud ja võtab arvesse erinevaid seisukohti ja riiklike huve. Eesistujariik leiab, et käesolevat paketti tuleb käsitada tervikuna, ning et mis tahes osa sellest ei ole võimalik välja jätta.

Nõukogu (üldasjad) palutakse seetõttu heaks kiita lisas esitatud tekst, et edastada see Euroopa Parlamendile.

Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsesel ja üldistel valimistel käsitleva akti muudatused

Artikkel 1

1. Igas liikmesriigis valitakse Euroopa Parlamendi liikmed liidu kodanike esindajatena proportsionaalse esindatuse põhjal, kasutades nimekirjasüsteemi või üksiku ülekantava hääle meetodit.
2. Liikmesriigid võivad lubada hääletada eelisnimekirjasüsteemi põhjal vastavalt korrale, mille nad kehtestavad.
3. Valimised on otsesed, üldised ja vabad ning hääletamine on salajane.

Artikkel 3

Liikmesriigid võivad kehtestada kohtade jaotamiseks künnise. Riigi tasandil ei või see künnis ületada 5 protsenti antud kehtivatest häältest.

Nimekirjasüsteemi kasutavad liikmesriigid kehtestavad kohtade jaotamiseks miinimumkünnise valimisringkondades, millel on üle 35 koha. Kõnealune künnis ei moodusta alla 2 protsenti ja üle 5 protsenti asjaomases valimisringkonnas, sealhulgas ühe valimisringkonnaga liikmesriigis antud kehtivatest häältest.

Liikmesriigid võtavad teises lõigus sätestatud kohustuse täitmiseks vajalikud meetmed hiljemalt õigeaegselt enne neid Euroopa Parlamendi valimisi, mis toimuvad pärast käesoleva akti jõustumisele järgnevaid esimesi valimisi.

Artikkel 3a (uus)

Kui siseriiklikes õigusnormides on sätestatud Euroopa Parlamendi valimisteks kandidaatide esitamise tähtpäev, on see tähtpäev vähemalt kolm nädalat enne igas liikmesriigis vastavalt artikli 10 lõikele 1 Euroopa Parlamendi valimiste toimumiseks kindlaksmääratud kuupäeva⁶.

Artikkel 3e (uus)

1. Liikmesriigid võivad sätestada, et hääletusedelil on lubatud esitada selle Euroopa tasandi erakonna nimi või logo, kuhu riigi erakond või üksikkandidaat kuulub⁷.

2. Normid, mis käsitlevad ametiasutuste poolt valimismaterjalide⁸ saatmist Euroopa Parlamendi valimistel osalevatele valijatele, on võrdväärse normidega, mida kohaldatakse riiklike valimiste puhul, ilma et see piiraks selliste materjalide saatmise viise ja valimiste korraldamist käsitlevate teadete saatmist.

Artikkel 4a (uus)

Liikmesriigid võivad sätestada võimaluse hääletada Euroopa Parlamendi valimistel eelhääletamise abil, kirja teel, elektrooniliselt ja interneti kaudu.

Sellisel juhul võtavad nad vastu meetmed, mis on piisavad eelkõige tulemuste usaldusväärsuse, hääletamise salajasuse ja isikuandmete kaitse tagamiseks kooskõlas kohaldatava liidu õigusega⁹.

---

⁶ Lisatakse järgmine põhjendus, mis hõlmab ka artikli 3e lõiget 1:
ning arvestades järgmist:

(...) Valimisprotsessi läbipaistvus ja juurdepääs usaldusväärsele teabele on olulised, et suurendada Euroopa poliitilist teadlikkust ja tagada suur valimisaktiivsus, ning on soovitatav, et liidu kodanikud oleksid aegsasti teadlikud Euroopa Parlamendi valimistel kandideerijatest ja riigi erakondade kuulumisest Euroopa tasandi erakonda.

⁷ Põhjenduse kohta vt joonealune märkus 6.

⁸ Täiendada põhjendusega, milles esitatakse näiteid asjaomastest materjalidest (valimisedelid ning valimistel osalevate erakondade, nende koalitsioonide ja kandidaatide nimekirjad).

⁹ Lisatakse järgmine põhjendus:
ning arvestades järgmist:

(...) Selleks et soodustada valijate osalemist Euroopa Parlamendi valimistel ja kasutada täielikult ära tehnoloogia arengu pakutavad võimalused, võiksid liikmesriigid sätestada võimaluse hääletada muu hulgas eelhääletamise abil, kirja teel, elektrooniliselt ja interneti kaudu, tagades samas eelkõige tulemuste usaldusväärsuse, hääletamise salajasuse ja isikuandmete kaitse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

Artikkel 9

Euroopa Parlamendi liikmete valimistel on igal valijal ainult üks hääl.

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid eesmärgiga tagada, et Euroopa Parlamendi valimistel topelthääletamise puhul kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.

Artikkel 9a (uus)

Kooskõlas oma siseriikliku valimismenetlusega võivad liikmesriigid võtta vajalikke meetmeid, et võimaldada Euroopa Parlamendi valimistel hääletada oma kodanikel, kes elavad kolmandas riigis.¹⁰

Artikkel 9b (uus)

Iga liikmesriik määrab kontaktasutuse, mis vastutab valijate ja kandidaatide andmete vahetamise eest teiste liikmesriikide asjaomaste kontaktasutustega.

Ilma et see piiraks valijate nimekirja kandmist ja kandidaatide esitamist käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist, alustab esimeses lõigus osutatud asutus kuus nädalat enne artikli 10 lõikes 1 osutatud valimisperioodi esimest päeva direktiivis 93/109/EÜ nimetatud andmete edastamist kooskõlas ELi andmekaitse standarditega nendele kontaktasutustele seoses liidu kodanikega, kes on kantud valijate nimekirja või registreeritud kandidaadina liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole.

---

¹⁰ Lisatakse järgmine põhjendus:
ning arvestades järgmist:

(...) Liidu kodanikel on õigus osaleda liidu demokraatlikus elus, eelkõige hääletades või kandideerides Euroopa Parlamendi valimistel.

(...) Liikmesriike julgustatakse võtma vajalikke meetmeid, et võimaldada Euroopa Parlamendi valimistel hääletada oma kodanikel, kes elavad kolmandas riigis.